СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 296. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер 20. грудня, 1928.

VOL. XXXVI. No. 296. Jersey City, N. J., Thursday, December 20, 1928. THREE CENTS.

ПОСЕРЕДНИЧАТЬ МІЖ БОЛІВІЄЮ І ПАРАГВАЄМ

ПАНАМЕРИКАНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ БУДЕ ВЕСТИ ПЕРЕСЛУХАННЯ ОБОХ СТОРІН. ВОНА І ВИРІШИТЬ, ХТО ЗАВИНИВ. ПОГРАНИЧНИЙ СПІР БУДЕ ВИРІШЕНИЙ МИРОВИМ СУДОМ.

ЛЯ ПАЗ, Болівія, 18. грудня. — Болівійське міністерство заграничних справ повідомило Лігу Націй, що Болівія згодилася на посередництво Панамериканської Конференції в полагодженню спору між нею і Парагваєм. Таку саму заяву одержав рівнож і Келог як голова Панамериканської Конференції.

Разом з тою заявою болівійський уряд звалює всю вину за воєнні кроки на Парагвай. На фронті притихло, бо комакдант болівійської армії дістав приказ здержатися від дальших воєнних кроків і наступу.

ПАКТ КЕЛОГА В СЕНАТІ.

ВАШИНГТОН, 18. грудня. — Комітет, що радив над пактом Келога, відіслав договір до сенату з пропозицією ратифікації, але в тій формі, як це представив сенатор Мозес.

Виходить, що договір не перейде без застережень. Це не задоволяє Келога і през. Кулиджа, а богато сенаторів обурені знова тим, що разом з пактом Келога поставлено під вирішенне проект дальших розбудови кружляків. Кажуть, що тяжко погодити пакт Келога і нові кружляки.

ГУВЕР ВЕРТАЄ.

АЛЕ ВІДВІДАЄ ЩЕ РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, СТОЛИЦЮ БРАЗИЛІЇ.

МОНТЕВІДЕО, Уругвай, 18. грудня. — Уругвайське правительство пращало Гувера з неменьшою помпою як його витало. Президент і міністри відпровадили Гувера аж до пристані.

Гувер всів на воєнний корабель Юта, щоби вертати назад до Злучених Держав. По дорозі відвідає ще останню державу Полудневої Америки, а то Бразилію.

ЗАБРАЛИ НАРКОТИКІВ НА $4,000,000.

ЗНАЙШЛИ ЇХ У ПАЧКАХ, В ЯКИХ МАЛИ БУТИ ЩІТКИ.

НЮ ЙОРК, 18. грудня. — Федеральні агенти переглядали французький корабель Рошамбо, бо думали знайти алькоголь. Алькоголю не знайшли, а зате знайшли повно пачок кокаїни й опіюму, що вартують яких $4,000,000. Наркотики були запаковані в пачки, що були надані як транспорт щіток.

ЗНОВУ НЕ МОЖУТЬ ПІДНЕСТИ СУБМАРИНИ С-4.

ХОТІЛИ РОБИТИ СПРОБУ, А ТЕПЕР ТРЕБА Її РАТУВАТИ, БО НЕ ГОДНА ВИПЛИСТИ.

З КОРАБЛЯ ФАЛКОН, 18. грудня. — З субмариною С-4, на якій тому рік згинуло 40 людей, коли вона затонула, почато робити проби, як ратувати затоплену субмарину. Та замісць проби треба буде братися до дійсного ратунку. Зад корабля занурився в воду і пішов на дно, а перед виставе. Піднести субмарини не можна, бо щось у середині попсулося. Виходить, що кілька відділів є залятих водою, бо ланцюхи, якими наповнили місце, де стояли машини, пробили діру, а нею ввійшла вода.

Піднесенне субмарни може потревати кілька тижнів.

НОВІ ЛЕТНИЧІ ПЕРЕГОНИ.

ВАШИНГТОН, 18. грудня. — Національне Авіяційне товариство оголосило на май леткичі перегони з нагородою $10,000 для того, хто найскорше перелетить через територію Злучених Держав.

ЧИ МОЖНА КУПУВАТИ АЛЬКОГОЛЬ?

ДЛЯ СВОГО ВЛАСНОГО ВЖИТКУ. ТАКА СПРАВА ПЕРЕД СУДОМ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, 18. грудня. — Суддя Виліем Г. Киркпетрик має важний случай до вирішення. Такий, що обходить, як каже оборонець, ні меньше ні більше, а 51,000,000 жителів Злучених Держав. Ото федеральні агенти перевели ревізію в приватнім домі брокера Алфреда Е. Норриса і знайшли в ньго горівки і вина. Норрис признався, що він ряду літ замовляв кождого року в бутлегера Керпера лікери і вина для свого власного вжитку. Його адвокат стояв при тім, що агенти не мають права нападати на приватні доми, бо закон карає тільки за продажу, перевіз і продукцію алькоголю, а не за купівлю і спожиття. Суддя ще не видав рішення.

ЖІНКИ НЕ ГОДНІ ПОГОДИТИСЯ.

ОДНІ ЗА СПЕЦІЯЛЬНОЮ ОХОРОНОЮ, А ДРУГІ ПРОТИ НЕЇ, БО ХОЧУТЬ БУТИ НАРІВНІ З МУЩИНАМИ.

НЮ ЙОРК, 18. грудня. — Жіночий відділ при Департаменті Праці оголосив обчислення, в якім подає, що в Злучених Державах працює 8,500,000 жінок у фабриках і офісах, виконуючи рижнородну роботу.

Одна частина жінок домагається спеціяльної охорони по фабриках з огляду на жіночий пол, а друга частина виступає проти цього, бо є у всім за повною рівноправністю.

„БІДНИЙ" ЖЕБРАК.

НЮ ЙОРК, 18. грудня. — Самуель Анзел Ревір, зі стейту Месечузетс, „працював" у Ню Йорку всього три місяці, але зароблив пересічно $500 на тиждень. Він має 23 роки. Ходив по собвейх і жебрав, прибираючи страшний вид нещасної людини.

Поліція дійшла до того, що він має в банку в готівці около $2,000, а $40,000 на першім моргечі. Крім того має мати ще й кілька стендів у Бостоні.

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЗАОЧНИЙ ІНСТИТУТ НАРОДНЬОЇ ОСВІТИ.

Зорганізований недавно всеукраїнський заочний інститут народньої освіти успішно розгортає свою роботу. Інститут намірив використати наступні зимові вакації для лябораторно-практичної роботи, зі своїми слухачами та для іспитів. Одною з передумов успішности цих навчань є, звісно, матеріяльне забезпечення слухачів. Тому Наркомос дав на місця дириктиву негайно вжити всіх заходів, щоб забезпечити студентів ВЗІНО підчас навчання гуртожитками. Під ці гуртожитки на місцях треба використати студентські інтернати, а по змозі й шкільні приміщення.

УВІЧНЮЮТЬ ПАМЯТЬ УКРАЇНСЬКИХ ДІЯЧІВ.

На клопотання Музею Українських Діячів ОВК відзначив меморіяльними таблицями будинки, де жили В. Б. Антонович і М. Лисенко. Цього року ОВК має відзначити меморіяльними таблицями ще 8 будинків, де жили старі українські письменники й учені.

ЗА ЩО КАРАЮТЬ!

На сесії війтів у старостві в Бродах війт Федь Хомич з Суховолі не приняв польського прапору, які роздавано війтам для удекоровання громадських будинків, бо село є чисто українське і громадська рада ухвалила не приймати польського прапору. За це староста звільнив цього війта з урядування й укарав арештом 14 днів без заміни на гривну. Радного з цього самого села Василя Крука укарав староста карою 8 днів арешту за те, що вніс на громадській раді, щоби не декорувати громадських будинків, яке то внесення принято одноголосно.

В ДЕРЖАВІ ЛАДУ.

В суботу пополудні, дня 3. листопада ц. р., на стації Мшана коло Львова висів з поїзду ученик 6-тої кл. гімн. Жагаляк. До нього прискочив постерунковий і хотів здерти йому шапку з мазепинкою. Хлопець боронився. До помочі жандармові поспішило двох стаційних урядників. Втягнули хлопця спільними силами до канцелярії і там його немилосерно побили. Публику, що зібралася під вікнами, зацікавлена переразливими криками битого, відганяв другий жандарм. З канцелярії вийшов хлопчина побитий, з синцями і гулями на лиці й чолі та з підбитими очима, без шапки. Найближчим поїздом поїхав до лікаря у Львові.

Дня 5-го листопада ц. р. вечером молоді Поляки вибили камінням шиби в Товаристві Касиновім „Основі" і в Товаристві „Луг" у Бродах. Камінця падало до середини між присутних, при чім поранений студент Кость Демчинський каменем і склом. Того самого дня вечером польська студентська бойка напала на вулиці студента В. Чуму, зірвала йому українську студентську шапку і побила палицями.

Культурні і валечні борці напали в неділю дня 4. листопада на українську каплицю в Замарстинові і вибили всі шиби. Тої самої днини в тім же Замарстинові невідомі „боєтежи" повибивали всі шиби в читальні Просвіти.

АМЕРИКАНСЬКІ УКРАЇНЦІ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ПОЛЬСЬКИХ ЗВІРСТВ.

PROTEST AGAINST POLISH OUTRAGES.

WILMINGTON, DELAWARE, UKRAINIANS PROTEST POLISH OUTRAGES.

The Evening Journal, of Wednesday, November 21, 1928, reported:

UKRAINIAN SONS PROTEST POLISH CRUELTY IN LVIV.

Local Colony Cites Outbreaks, Oppressions to Secretary Kellogg.

SAY WOMAN WAS HURLED OUT WINDOW.

American citizens of Ukrainian descent living in Wilmington have sent to Secretary of State Frank B. Kellogg, resolutions protesting against the continuance by Poland of its policy "of ruthless oppression of non-Polish nationalities."

Local Ukrainian-Americans met Sunday afternoon in St. Nicholas Ukrainian Parish Hall at 603 South Heald street to draft the resolutions after hearing addresses, condemning what they term the unwarranted persecution of Ukrainians in Lemberg, Eastern Galicia, formely known as the Ukrainian Republic.

The Rev. L. Bilansky, pastor of the local Ukrainian church was the principal speaker of the mass meeting.

The test of the resolutions sent to Mr. Kellogg urging the use of the influence of the United States to protect the Ukrainian living under Polish rule, follows:

"Whereas, the government of Poland continues its policy of ruthless oppression of non-Polish nationalities against the explicit promise of the Polish Republic, given to the Allied and Associated powers on the occasion of the recognition of it by the Powers; and

"Whereas, the ten years of occupation of the eight million Ukrainians by Poland have been an unbroken series of merciless acts of oppression carried on with the object of complete annihilation of the Ukrainian race; and

"Whereas, the Polish authorities most recently inaugurated another system of persecutions, which started with the injunction prohibiting the Ukrainians from collecting voluntary contributions for the support of disabled war veterans of the war against Polish invasion of Galicia of 1918 and 1919; and

"Whereas, a Ukrainian procession at Lviv, arranged on November 1, which is the Ukrainian Independence Day in memory of the proclamation of the independence of Ukrainian territory from the Austrian Empire (November 1, 1918), was attacked by the Polish police and Polish chauvinistic mobs, causing riots in which hundreds of people were shot and wounded, many fatally,

"Whereas, the Polish mob, unmolested by Polish authorities and with their acquiescence, attacked, sacked and demolished the buildings of various Ukrainian clubs, enlightenment associations, fire insurance companies, student dormitories; and,

"Whereas, a Ukrainian woman by the name of Mrs. Fillasewich was thrown down by the Polish mob from the third floor of a building to her death;

"Whereas, the leaders of the mob keep threatenig Ukrainian populace of Lviv with further attacks; and

Whereas, the Polish authorities, not only do nothing to prevent or stop further attacks but passively and even actively abet the disorders;

"Be it therefore resolved, by the mass meeting of the Americans of Ukrainian origin assembled in Wilmington on November 18, 1928, for the purpose of solemnly celebrating the tenth anniversary of the proclamation of the independence of Western Ukraine from the Austrian-Polish misrule;

"That a protest be issued against the new outbreak of Polish persecutions in Western Ukraine and an appeal be made to the liberal opinion of the American goverment to use its good offices and influence with the Polish government to prevent further outrages against the Ukrainian people and to establish amicable relations with non-Polish races by carrying out the international promises and guarantees given to the so-called racial minorities.

"**Mike Zanichkoskij**, Chairman, "**Joseph Teraskij**, Secretary."

35-РІЧНИЙ ЮВИЛЕЙ ХУДОЖНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТИ МИКОЛИ ВОРОНОГО.

Дня 18. листопада в Київі урочисто відбулося святкування 35-річного ювилею художньої діяльности українського поета Миколи Вороного. Святкування організував місцевком письменників. На святкуванні виступало багато промовців. Лакиза, головний редактор журналу „Життя і Революція", докладно спинився на ріжних сторонах діяльности Миколи Вороного й побажав йому взяти активнішу участь в сучасному радянському будівництві, писати нові твори, де булаб відбита українська сучасність, а зокрема активніше працювати на сторінках журналу „Життя й Революція". Ф. Якубовський виступав з доповіддю, в якій характеризував основні етапи творчости Миколи Вороного.

ДОПОМОГА ПОЛІТВЯЗНЯМ ЗАХІДНЬОЇ УКРАЇНИ.

На заклик Окркомітету МОДР до київських господарчих організацій допомоги політвязням Західньої України, перша відгукнулася Молочарспілка. Управа Молочарспілки дала до фонду допомоги політвязням Західньої України 300 карб. і закликає всі кооперативні організації в Київі й на окрузі роботи відповідні відрахування.

МОДР-івський осередок військової школи ім. Каменева зібрав на користь політвязнів Західньої України 112 карб.

6,000 ТРАКТОРІВ.

Економічна нарада ухвалила ввезти цього року на Україну ще 6,000 тракторів, а також запасні частини до них. Насамперед ухвалено задовольнити потребу в тракторах степових округ. Щоб краще використовувати трактори як тяглову силу, треба постачити сільському господарству відповідні причепні машини, що досі привозять переважно за кордону і які коштують дуже дорого. Економічна нарада визнала за потрібне зорганізувати виробництво таких машин у радянських заводах.

НЕДОСТАЧА ХЛІБА В МОСКВІ ТРЕВАЄ ДАЛІ

НАСЕЛЕННЯ В ПАНІЦІ СТАРАЄТЬСЯ РОБИТИ ЗАПАСИ ХЛІБА НА ЗИМУ. НАРІКАЮТЬ, ЩО НА ГОРІВКУ ЙДЕ БАГАТО ХЛІБНОГО ЗЕРНА. ХЛІБНІ „ХВОСТИ" ВСЕ РОСТУТЬ.

МОСКВА (СССР), 18. грудня. — Хлібні „хвости", що вже кілька днів як появилися біля склепів, тревають далі. Не зважаючи на заяву представників влади, що хлібних запасів у Москві вистарчить на цілий місяць, населення старається зробити собі запаси хліба.

Хлібна криза викликає нарікания серед московського робітництва та нервовість серед міського уряду. Населення нарікає на те, що в той час, коли доводиться довго стояти в черзі за хлібом, із сусідних державних шинків продають вільно горівку.

Населення вяже недостачу хліба з тим, що на горівку йде багато хлібного зерна.

Жнива в центральних і північних провінціях Росії випали зле. Хоч загальний врожай був гарний, але утиски приватної торговлі викликають потребу мати державі в своюму розпорядженню значно більше харчових продуктів, ніж треба було раніше.

УКРАЛИ ЗАЛІЗНИЦЮ.

НЕ ВІДОМО, ДЕ ДІЛАСЯ ЗАЛІЗНИЦЯ, ЩО БУЛА ЗБУДОВАНА ПІДЧАС ВІЙНИ АВСТРО-УГОРСЬКИМИ ІНЖИНІРАМИ В РУМУНІЇ.

БУКАРЕШТ (Румунія), 18. грудня. — Переводячи ревізію господарки адміністрації часів Братіяна, новий румунський уряд викрив, що десь зникла залізниця вартости 4 мілиони долярів. Залізниця ця була побудована в Румунії підчас світової війни австро-угорськими інжинірами.

Тепер з тої залізниці й сліду не лишилося. Десь зникли всі тори, весь рухомий склад залізниці, вся сигнальна система і т. п. Ця залізниця була по частинам розібрана й продана, а гроші пішли невідомо до чиїх кишень. Премієр-міністер Маню зарядив пильне слідство, щоби винайти винуватців.

ЗНОВУ ЖЕРТВИ ЕКСПЛЬОЗІЇ.

ВІД ЕКСПЛЬОЗІЇ В ФАБРИЦІ ЗАГИНУВ І РОБІТНИК А ПОРАНЕНО 31. 5 ТЯЖКО ПОРАНЕНИХ ПРИВЕЗЕНО ДО ШПИТАЛІВ.

БЕРЛІН (Німеччина), 18. грудня. — Тут почалася пожежа, коли вибухла невелика пака целюльоїди. Негайно полумя охопило всю радіову фабрику з першого до четвертого поверху. Відразу занялися сходи так, що робітникам не було куди тікати, тому багато з них вискакувало через вікна, навіть з четвертого поверха. Дехто вратувався через дахи сусідних будівель.

В КАБУЛІ СПОКІЙ.

ВІЙСЬКА АМАНУЛЯГА ПЕРЕМОГЛИ ПОВСТАНЦІВ, ЩО ВДЕРЛИСЯ В КАБУЛЬ. ПОВСТАНСЬКІ ВОЖДИ ЧАСТИННО ВБИТІ, А ЧАСТИННО ПОПАЛИ В ПОЛОН.

ЛОНДОН (Англія), 18. грудня. — По відомостям, які одержало афганістанське посольство в столиці Афганістану, Кабулі, наступив спокій. Повстанці в скількости 400, що атакували Кабуль, розбиті військами після кількагодинного впертого бою. Частина повстанських вождів убита, а частина захоплена в полон.

Таксамо й з інших місць Афганістану доходять відомости, що там наступило заспокоєння. Повстанці, які ще не знищені, відходять в гори.

БАНДИТИЗМ У КИТАЮ.

ДЕМОБІЛІЗОВАНІ З АРМІЇ ЖОВНІРИ ТВОРЯТЬ БАНДИ ГРАБІЖНИКІВ.

ПЕКІН (Китай), 18. грудня. — Націоналістичний уряд переводить демобілізацію китайської армії. 80 дивізій війська зменьшено до 60, а плянують зменьшити їх до 30. При звільненню армії жовнірам дають допомогу, що може вистарчити лише на кілька днів.

При найбільшому бажанню мало хто з демобілізованих жовнірів може дістати собі найтяжчу працю. Багато з них, вертаючись до дому, знаходять там все зруйноване, а всю рідню загинувшу.

Такий розпучливий стан примушує навіть ліпші елементи демобілізованих ставати в лави бандитів, щоби грабіжом добути собі шматок хліба.

ВРЯТУВАЛИ АЛЬПІНІСТА.

ФРАНЦУСЬКИЙ ЖУРНАЛІСТ ВИСІВ НАД ПРОВАЛЛЯМ ЦІЛИЙ ДЕНЬ І НІЧ. ЙОГО ТОВАРИШКА ВМЕРЛА ВІД ХОЛОДУ

ПАРИЖ (Франція), 18. грудня. — Не зважаючи на відраджування вправних альпіністів, французький журналіст Дюбон та його товаришка Рено пустилися в небезпечну дорогу на вершок одної гори.

На гору вони добралися щасливо, але коли верталися назад, то їх захопила ніч і вони збилися з дороги. Ніч випала надзвичайно зимна і Рено почала мерзнути. Дюбон дав їй своє тепле убрання, але це не врятувало її від смерти.

Лишивши мертву, Дюбон почав спускатися з обриву гори, але його линва зачіпилася за каміння, а він сам заплутався в ній, повисши над безоднею. Там він на страшному холоді й вітрі висів цілий день і ніч, поки його врятувала ратункова виправа, що доставила його до лікарні.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES. Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише за т. зв. Foreign Money Order.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: „СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N.

„СВЯТИЙ ОБОВЯЗОК"

Небуденна сцена відогралася в пятницю в Люгано в Швайцарії, де відбувалися наради Ради Ліги Націй. Сцена та потягне за собою далекосяглі наслідки, які цілком певно торкнуть Польщу і нас. Цілком випадково виринуло там питання національних меншостей.

Українці в Польщі не є ніякою національною меншістю як от Німці на польськім Горішнім Шлеску, за яких правами вноминався німецький міністер заграничних справ Штреземан. Українці становлять на своїй території в Галичині і других українських землях під Польщею національну більшість. Але що з тої національної більшости, коли вони не мають на своїй землі навіть десятої части тих прав, які їм прислугувалиби після міжнародних зобовязань, колиб ми були навіть тільки національною меншістю. Тому вже з того огляду така важна для нас та дискусія, що мала місце в Раді Ліги Націй, підчас якої вийшов Штреземан цілковито з рівноваги, а спровокований польським міністром справ заграничних Залеским так кричав і бив кулаком у стіл, що на коритарі було чути кожде слово, яке він говорив.

Штреземан домагався німецької школи для німецьких дітей, що живуть у польськім Горішнім Шлеску. Домагався того права, яке загарантоване національним меншостям міжнародними договорами, які Польща зобовязалася виконувати. Та польський міністер думав перейти над тим до дневного порядку, ще й пробував дати Німцям лекцію. Та Штреземан попав у таку лють з приводу польської безличности, що не дав польському міністрови навіть докінчити беседи. І малощо не дійшло до того, що був би покинув засіданне, а Німеччина Лігу Націй. А все те через Польщу.

Тільки завдяки дипльоматичній зручности французького міністра закордонних справ Бріяна вдалося обминути крізу. Разом з тим і Бріян мусів піднести, що отсе Ліга Націй забула за один великий „святий обовязок", щоби брати в охорону національні меншости. А Штреземан заповів, що на найблизчім засіданню Ради Ліги в місяці марті видвигне справу охорони прав національних меншостей в цілій ширині.

Німці, хоч розкинені по ріжних державах, мають свою державу і є кому за них упімнутися. За нас, Українців, нема кому сказати слова в Лідзі Націй. Та тепер, коли вже Німці рушили це питання, буде це в їх власнім інтересі представити всі ті небезпеки, що висять над Европою з приводу непошановання прав національних меншостей такими державами як Польща. Тоді буде пора видвигнути справу таких меншостей як українська Більшість у Польщі.

ПОСПІШИШ — СЕБЕ ПОСМІШИШ

Не так дуже давно по Европі розїздив Амануляг, король азійської країни Афганістану. Хоча Афганістан не велике царство, але його короля витано з великими парадами мало не в кождій столиці Европи. Витано не лиш у Польщі, яка здавен давна держиться засади: „Застав се, а постав се!" Витано не лише в Лондоні, але й у „червоній" Москві. Се показує на спеціяльну вагу гостя.

І справді Афганістан має велике значіння для власне сих двох імперій: британської та російської. Він є ключем до індійського цісарства, що тепер находиться під англійським панованнем, а на котре Росія здавна заглядає завистним оком. Через те й витано Аманулягa зі спеціяльною пошаною в Лондоні й Москві, бо й Росія й Англія хотіли показати Аманулягови свою прихильність.

Кажуть, що Амануляг схилявся до російських уплпвів, можливо тому, що вибирав меншого, себто слабшого чорта. На всякий случай в Афганістані принято російських офіцирів авіяції. Сі офіцири були потрібні, бо Амануляг став модернізувати цілий свій край. Йому, видно, так подобалася сила европейських країв, і він задумав перемінити за одним махом Афганістан на їх взір. Европеїзація Афганістану почалася природно вже давнійще, але Амануляг постановив її приспішити. Зараз по повороті з Европи він видав приказ, забороняючий многоженство, яке допускає магометанська віра. Відтак приказав своїм підданим закинути східні халати та носити европейську одіж. Наконець заповів скасованне „пурди", себто замкнення жінки в осібній частині дому та її принижение.

Його реформи, як бачимо, нагадують наскрізь подібні реформи російського царя Петра Першого та реформи большевиків. Як усякі того рода прискорення природного розвою, вони викликали невдоволення. У містах Афганістану не було досить кравців, які вміли шити европейську одіж. Треба було спроваджувати одіж з чужих країв по високій ціні. Людина, що носить европейські штани, не може вигідно сидіти на причіпки, як се є звичаєм східних народів; їй вже треба купувати крісло. А хто має на собі блюзу Европейця, не може так легко запустити руки в миску, після східного обичаю при їдженю, як той, хто має широкі рукави халата, що дається закинути аж поза лікоть. Такий уже мусить купувати вилки, ножі й ложки.

Нема вже що й казати, що проба скасовання многоженства й замкнення жінок викликала вже найбільше невдоволення. Сі новини видалися Афганцям уже чистою єресю проти слів пророка Магомета. Після приписів пророка жінки повинні ходити завельоновані. Жінка, що йде публичною дорогою з відслоненим лицем, се в них все одно, що безсоромна жінка.

Не тяжко зрозуміти, яке враження робить уряд, який такі єресі каже людям заводити. Всі сі річи моглиби з часом самі постепенно завестися загально по всему краю. Жінки закинулиби вельони, і люди переконалисяби, що се не таке велике згіршенне. З часом люди навчилисяби їсти вилками й ножами, і переконалисяби, що се здоровше, а може й краще, як пальцями. Навчилисяби теж сидіти на кріслах, та побачилиби, що се здоровше й вигідніше, як сидіти на долівці.

Але на все те треба часу. Амануляг ждати не хотів. Він хотів за одним махом переробити своїх Афганців на Европейців. І вийшла халепа. Цілі племена збунтувалися проти його реформи одежі, сидження, їжі й жіночого одіння. Повстали передовсім племена з гір, куди звичайно цивілізація заходить найповільніше. Реформатор мусів утікати від своїх підданих, яких він хотів учити нового життя.

Покищо, його справа ще зовсім не програна. Можливо, що йому ще вдасться вдержати край під своєю кермою. Але й у такому случаю його реформам завдано вже тяжкий удар. Та ся невдача не робить з нього посміховища. Він невдачник, то правда, але як міг він інакше дізнатися, чи вдасться йому завести реформу, як не через пробу?

УКРАЇНСЬКІ БИЗНЕСМЕНИ І ПРОФЕСІОНАЛІСТИ ОРҐАНІЗУЮТЬСЯ

Зорганізовано таке товариство в Шикаґо. Принято вже статут і вибрано управу.

—o—

Орґанізація, яка обєдналаб українських бизнесменів і професіоналістів, є не лише потрібна, але й конечна.

Очевидно, справа орґанізації серед нашої іміґрації є звичайно трудна — особливо орґанізації бизнесової. А трудна вона з двох причин: через розбратання політичне нашої іміґрації, та невдачу бизнесових підприємств та орґанізацій, які вже істнували та провалились, або які ще істнують і ледво животіють.

Тут в Шикаґо вже нераз виринали питання такої орґанізації. Вже навіть були спроби, але вони не вдались.

Тепер гурток людей доброї волі рішив узятись до діла і обєднати наших бизнесменів і професіоналістів в Шикаґо. В тій справі скликано дня 7. жовтня збори, які числом присутних та змістом дискусій вказували на загальне заінтересовання справою. Всі присутні годились з думкою такої орґанізації і більшість згодилась сейчас взятись за діло. На зборах вибрано тимчасовий комітет, який мав виготовити відповідний статут.

Зваживши причини минувших неудач, комітет сей виробив такий статут, який дає запоруку, що орґанізація не впаде жертвою політичних інтриґ, ні матеріяльних недостач, що було причиною упадку бизнесових орґанізацій в минулім. Комітетовими були отсі громадяни: М. Белеґай, Б. Пелехович, Ів. Риза і д-р Смук.

На других зборах, то є 21 жовтня статут принято з малими поправками.

Ціль товариства, намічена в статуті, є великого і далекосяглого значіння. Для інформації загалу подамо кілька точок зі сего статута.

„Ціль товариства:

2. Давати бизнесово-тактичні інформації для своїх членів.

3. Давати поради та помагати розвязувати бизнесові проблеми своїх членів.

4. Заохочувати загал до попирання своїх бизнесменів і професіоналістів.

5. Давати по змозі фінансову поміч своїм членам.

6. Мати нагляд над бизнесово-моральним поведенням своїх членів супроти загалу.

Зі загального боку, точка 6 є найважнійша, вона дає запоруку, що публика може відноситись з повним довірям до члена сего товариства, бо над таким членом є нагляд товариства.

До орґанізації вписалось около 30 бизнесменів і професіоналістів помимо високого вступного і високої членської вкладки місячної.

На перших загальних зборах тововарнства, які відбулися 11 листопада, вибрано дирекцію, в якої склад увійшли слідуючі громадяни: п. К. Савяк, п. М. Белеґай, п. Б. Пелехович, п. Гвоздь, п. Карпа, п. Р. Смук, д-р Тарнавський, п. Риза і д-р Сіменович. Президентом вибрано п. К. Савяка, п. Н. Ризу касієром, а п. М. Белеґая секретарем.

Другі часописи проситься ласкаво о передрук.

Заряд Тов. Укр. Бизнесменів і Професіоналістів.

60-ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ „ПРОСВІТИ" ВІДСВЯТКУЄМО НАЙКРАЩЕ, КОЛИ ВСІ, ВІД „МАЛА ДО ВЕЛИКА", СТАНЕМО ЇЇ ЧЛЕНАМИ. ТОЖ СПІШІТЬСЯ ЗІ ЗГОЛОШЕННЯМ В ЧЛЕНИ, НАДСИЛАЙТЕ ВКЛАДКИ І ДРУГИМ ПРИГАДУЙТЕ.

ПОШУКУЄМО 72 УКРАЇНЦІВ З $100.

УКРАЇНСЬКЕ СПІВАЦЬКЕ ТОВАРИСТВО „БОЯН" ПРИ УКРАЇНСЬКІЙ КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ СВ. ПЕТРА І ПАВЛА В КЛІВЛЕНД, ОГАЙО, СВЯТКУВАЛО ВРАЗ З УКРАЇНСЬКИМ ГРОМАДЯНСТВОМ МІСТА КЛІВЛЕНДУ ТОРЖЕСТВЕННО СВЯТО ДЕСЯТОЇ РІЧНИЦІ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТИ НА ЗЕМЛЯХ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.

А СВЯТКУЮЧИ ТУ РАДІСНУ ХВИЛЮ, НЕ ЗАБУЛИ ЗАПРОТЕСТУВАТИ ПРОТИ ПОСЛІДНИХ ЛЯЦЬКИХ ЗВІРСТВ НА РІДНІЙ ЗЕМЛІ. А ПРОТЕСТУЄМО КРОМІ ПРОТЕСТАЦІЙНОЇ ТЕЛЕГРАМИ ЩЕ И ТИМ, ЩО ОТСЕ ПЕРЕСИЛАЄМО $100 НА БУДОВУ ДОМУ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ У ЛЬВОВІ, НА ПРИТУЛОК ДЛЯ БУВШИХ І БУДУЧИХ НАШИХ ГЕРОЇВ.

СВОЮ ЖЕРТВУ ШЛЕМО ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ:

**OBYEDNANYE
P. O. BOX 411,
PHILADELPHIA, PA.**

Зрадилася.

— Щоб ти зробив, мужу, як би я вмерла?

— Те саме, що й ти зробилаб, як би я вмер...

— А, ти, драбе.

—o—

Вияснив.

Пан з міста питає селянина:

— Чого ті корови стоять так довго в ставі по саме черево і не рухаються?

Селянин: Бо на такій спеці молоко їм скислоб.

—o—

Був на університеті.

— Свого часу я був на університеті.

— Не може бути!? Ти був професором чи лише студентом університету?

— Ні, мене закликали, щоби я там вставив шибу.

—o—

— Хтож то вам так зімняв циліндер?

— Ви помиляєтеся. То новий капелюх моєї жінки.

Аркадій Аверченко.

ПАНОПТІКУМ

— Хто ви?

— То менше важне!

— Хто вас прислав до мене?

— Ніхто! Я сам прийшов.

— Що хочете?

— Праці!

— Щож ви вмієте?

— Нішо.

— Ви певно передтим робили щось?

— Нішо...

— Таж треба жити!

— Я жив...

— І їли?

— А бачите, в тому річ... Я майже все голодував. Коли приглянетеся мені, то без сумніву сконстатуєте те само! — сказав молодий, збідований чоловік, з довгими наче малпячими руками, запалими грудьми, неголеним знужденілим лицем. Така розмова йшла в одинацятій годині передполуднем у паноптікумі між власник и паноптікума, Чарлзом, і незнакомим.

Пан Чарлз хвилиночку поглядав на молодого хлопця й сказав:

— Якіб би вам дати заняття в моїм паноптікумі. Ви мусіли би віґравати ролю індійського факіра. Зпоміж публики покличеться таких, що ваш язик проколюватимуть шпильками. То дуже цікаве, держить усю публику в напруженні; я знаю, що на тім зробимо касу.

— То не має сенсу — відповів молодий чоловік — я шукаю лекшої праці!

— Не маю іншої! Щож ви вмієте? Таж ви мусіли щось робити за ціле своє життя.

— Самособою, але лише одно: я голодував.

— То голодуйте і дальше! — крикнув сердито власник паноптікума.

— Буду голодувати! — відповів скрегочучи зубами молодий чоловік і звернувся до дверей. — Волю голодувати сорок днів, ніж позволити так на себе викрикати.

— Перепрашаю, — сказав нараз власник паноптікума — Чи ви дійсно можете не їсти сорок днів?

— Таж я вже казав... це одиноке, що я вмію!

— Любий приятелю, можемо зробити бизнес. Коли ви будете голодувати сорок днів, дістанете від мене тисячу карбованців. Крім того від кождого проданого білету, за вийімкою діточих і військових, по пять шагів.

— Лише пять шагів? — здивувався практичний молодий чоловік. — Коли не дістану по девять шагів і 1000 карбованців, то нема що говорити.

— Гм... Згода, але прийміть до відома, що крім одної склянки води денно більше нічого не дістанете. Замкнемо вас у скрині, котрої бічні стіни є зі скла, скриню запечатає поліція. В тій скрині будете сорок днів. Самособою, що в скрині будуть отвори для доплиzу воздуха і рурка, якою діставатимете воду. Після сорок днів дістанете умовлені гроші. Коли згоджуєтеся, ходім до мого приватного офісу, заключимо умову.

— То впустіть мене бодай на ніч до тої скрині! — сказав молодий чоловік.

— Чи ви збожеволіли? Вірте мені... не можу того зробити. То є в інтересі бизнесу: колиб я впустив вас на ніч, то де я мав би контролю? Воно булоби нецікаве і ніхто не прийшовби.

— Ще лише одна умовина — сказав молодий чоловік — заки я покладуся в тій скрині, мусите мені дати порядну вечеру.

— Добре, ходім до офісу, спишемо умову... Потім вивісимо плякат, що люде оніміють із счудування...

*

Перед паноптікумом вистоювали юрби людей. Висіли тут величезні яскраві плякати, на яких була цікава вістка, що славний голодомор Мек Чембок сорок днів і сорок ночей не буде нічого їсти, що контролюватиме його публика і т. д. і т. д. та що опечатання скрині відбудеться нині точно в 8-ій годині вечером Товпи людей виповнили велику салю, всі тиснулися до скрині, в якій мав положитися містер Мек Чембок.

Виступив наперед, поправив собі рожевий трикот і рукою зробив рух.

До скрині підійшов містер Чарлз і сказав:

— Галов! Чембок Сарі?

— Ляпі так! — відповів „Асирієць" дріжучи з зимна.

— Замкніть віко! Пане комісар, прошу запечатувати урядово скриню. Науковий досвід зачався!

Джезбанда заграла якусь веселу мельодію, посипалися рясні оплески.

„Асирієць" був героєм дня, чув на собі тисячі поглядів і був гордий з того.

Публика подивляла його, оглядала наче якусь дивовижну рибу в акваріюмі.

— Гм... він віддихає! — сказав якийсь ученик.

— Дурню, чомуж мав би не віддихати? — відповів хтось біля нього.

— Як довго сидить уже?

— Вісімнацять хвиль!

— Чи він дійсно нічого не їсть?

— То штука, так довго і я потрафлю!

— Як би тобі прийшлося не їсти нічого через вісімнацять годин, ти вив би напевно з голоду. А він буде голодувати сорок днів і сорок ночей...

Якась молода жінка звернулася до свого товариша:

— Він лише лежить? А крім того нішо не робить?

— Що значить: нішо не робить? Таж він голодує!

— Алеж того не видно!... Коли він дістає воду, пане директор?

— Завтра в тойсам час. Просимо ласкаво прийти.

Публика ще кілька хвиль оглядає „Асирійця" і помало розходиться.

— Чому ми нині прийшли? Треба було прийти за пять днів. Я бачив лише, як запечатували скриню.

*

Опівночі містер Чарлз відхилив двері до сусідуючої з паноптікумом кімнати й оглянув свого „Асирійця", що то мав йому принести такі гроші. „Асирієць" спав. Містер Чарлз освітив лямпою лице сплячого. Голодуючий позіхнув і помало розплющив очи.

— Хто там? — спитав переляканий. — Ах, то ви, пане Чарлз?

— То я, прийшов поглянути, чи все в порядку. Спи дальше! Добраніч!

„Асирієць" поворухнувся і сказав:

— По правді не все в порядку!

— А щож таке?

— Я хочу їсти!

— Е, ще маєш досить часу... Ще лише трицять десять днів... Потерпи трохи!

— Вам легко говорити — потерпи трохи. Ви напевно поділи собі гарненько, а я від рана не мав нічого в устах... котра властиво година?

— Третя. Спи, мій дорогий. Я йду!

Хотів уже загасити ліхтарку і відійти, коли поза собою почув удари в скриню. Голос „Асирійця" був енерґічний і рішучий:

— Пане Чарлз!

— Що?

— Я хочу їсти... Я роздумав над тою справою... Випустіть мене з тої матні. Хочу щось інше робити.

Містер Чарлз крикнув із розпуки:

— Ти псе... Ти хочеш мене зруйнувати! Я дав видрукувати афіші вже на цілий тиждень... Ціле місто говорить про тебе. Ні, ти лишишся в скрині!

— Коли ви мене добровільно не випустите, то завтра, як саля буде повна, зроблю вам такого збитка, що попамятаєте мене... Ну!

Чарлз похнюпив голову, бо знав, що коли його навіть намовить, щоби видержав до завтра, то він у всякому разі не видержить сорок днів. Підійшов лютий до скрині, зірвав печатку, підніс віко і крикнув:

— Вилази, ти драбуго!

„Асирієць" вийшов мовчки, а потім сказав поважно:

— Чиж я міг знати, що так скінчиться? Я думав, що видержу! Але обчислімся. За один день голодівки 25 карбованців з білетів вступу — десять шагів від особи — скажім сорок карбованців... але, що я не голодував цілу ніч, то разом пятьдесять карбованців.

— Забирайся мені відсіля! — крикнув містер Чарлз і кинувся на нього.

— Пане Чарлз — сказав „Асирієць" — я не люблю таких жартів.

Попихав його назад до кімнати. — Маєте щось їсти? Мій жолудок наче випомпуваний.

На столі стояли останки вечері, яку пан Чарлз їв разом із поліційним комісаром; шинка, пів гуски і пятнацять яєць... „Асирієць" схопив гуску, роздер її на шматки і за пять хвиль і сліду по ній не лишилося.

Містер Чарлз стояв при другім кінці стола і глядів зі здивуванням і подивом...

По хвилі артист проковтнув шинку, таксамо скоро зникли яйця...

Власник паноптікума з жаху впав на крісло і сказав:

— Чи ви все їсьте так богато?

— Ні лише тоді, я я голоден!

— Мій любий! — сказав здeнервований — ми не уневажнимо нашого контракту... Ми лише змінимо його... Ви будете пописуватися, як ненаїсний чоловік. Скажіть, чи моглиби ви на однім представленні зїсти двацять пять булок і цілу печену гуску?

— Гм, — сказав голодуючий — можете додати до того ще кілька ковбас і з десять яєць...

— Добродію — відповів Чарлз і кинувся йому на шию. — То викличе ще більше зацікавлення ніж голодівка.

— Шкода, що така пізна година! — сказав мелянхолійно молодий чоловік.

— Чому?

— Бо я зараз міг би зачинати представлення!...

Вірність.

— Олю, але чи ти справді вірна для мене?

— Як можеш сумніватися в свому, Степане?!

— Колиб ти мені колись була невірна, я застрілюся!

— Коли так, то я мушу відібрати собі револьвер!

—o—

В трамваю.

— Пане, ви сіли на мій капелюх!

— Слава Богу, а то я вже думав, що то мій капелюх!

—o—

В розгарі красноріччивости.

Адвокат: На закінчення звертаю увагу високого суду, що той злочинець є невинний.

—o—

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НЕ ГОВОРІТЬ, А РОБІТЬ.

Коли читаєш „Народню Волю", „Америку", „Січ" та небіжчика „Руського Селянина", то все бачиш, що в нас ріжні „політики" пишуть і говорять про потребу „виборів нових провідників", про створення „нової загально-народньої організації" в Америці. При тім обовязково лають „Обєднання", „Свободу" і всіх тих, що підтримують „Обєднання" та ведуть щиро національну народню роботу в Злучених Державах.

В тих газетах виписують ріжні пресвітеріянські „професори", католицькі клерикали, Скоропадського вірнопіддані та „оборонці" й соціялісти з шаповалівського „робітничого університету". Всі вони аж зі шкури пнуться та доказують необхідність нового обєднання української іміграції, лають тих, що стоять і працюють при „Обєднанню", немов хтось їм не дає організувати свій спільний фронт.

Я стою при „Обєднанню" у Филаделфії, є членом У. Н. Союза та постійно читаю „Свободу" й можу ствердити, що ні разу ніде не читав і не чув, щоби хтось в „Обєднанню" виступав, чи у „Свободі" писав проти того, що хтось хоче скликати зїзд, щоби створити якусь нову сильну українську організацію. Тому мені трохи незрозуміло й дивно, чому вороги „Обєднання" та „Свободи" увесь час кричать про потребу зїзду, про потребу „нового обєднання", але нічого в тій справі не роблять. Коли вони вважають, що дійсно мають рацію, коли вони певні в своїх силах і в тому, що загал їх підтримує, то вони мусять не лаятися, не галасувати, а робити роботу.

Лише кричати про потребу „нового обєднання", про потребу „всенароднього", чи якого иншого зїзду для вибору „нових провідників", а нічого не робити є звичайним дітвацтвом. Я, думаю, що колиб „оборонці", Чиж, Цегельський, Гриневецький, о. Пристай, Демидчук, Добрянський, о. Струтинський, Сембратович та ще яких пара крикунів спільно скликалиб „всенародній зїзд", то тоді без зайвої лайки й витрати сил та часу вони сталиб на чолі „всенароднього проводу" в Злучених Державах.

Кажете, що треба скликати зїзд, кажете, що „нарід хоче мати новий провід", то не спіть, а скликуйте такий зїзд і творіть із себе провід. Лише реальною роботою ви зможете стати на чолі так бажаного для вас проводу, але лайкою инших нічого не зробите, хіба що робите певну деморалізацію українського народнього життя в Злучених Державах.

Отже не кричіть і не лайтесь, а скорше робіть той конгрес, який ви хочете скликати та беріть провід у свої руки. Вам ніхто не перешкаджає: ні „Обєднання", ні „Свобода". Робіть самі, не ждіть, щоби „Свобода", чи „Обєднання" вам скликали ваш конгрес. Скличтеся, не ждіть, не гайте часу! Най нарід побачить, скілько вас буде, хто ви такі й що ви можете зробити.

І. Боднар.

Пані (до наймички): Горпино, маю з тобою клопіт від самого ранку до ночі!

Наймичка: О, що то, ні! Таж пані сплять усе до самого полудня!

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ДЕТРОЙТ, МІШ.

Свято памяти Дмитра Вітовського.

З ініціятиви місцевого учителя Івана Кривого устроено дня 28 жовтня с. р., в галі української народної школи в Норт Детройт, концерт для вшанування памяти першого українського галицького міністра війни, полковника Дмитра Вітовського і його адютанта четаря Юлія Чучмана, що загинули в часі визвольних змагань українського народу.

Свято почалось бесідою уч. Кривого, який подав коротко життепись поляглих, та підніс їх великі заслуги перед українським народом в часі будовання власної держави. При тім він пояснив вагу свят, що роблять на честь національних великих людей та героїв.

По бесіді слідувала богата програма, в яку входив виступ хору укр. нар. школи, орхестри та деклямацій. Програма концерту пройшла гарно. Бажанням тільки булоби, щоб наше громадянство вже раз навчилося цінити вагу таких свят і приходити на них в більшім числі. На закінчення гром. В. Седляр говорив про виховання наших дітей.

Чистий дохід з цього концерту в сумі 15 долярів призначено на наших інвалідів, які для української справи посвятили свій найбільший скарб, своє здоровля і молоду силу.

М. Сосновський.

—o—

ТЕРРИВИЛ, КОНН.

Хто будує, а хто руйнує.

Ще 21 жовтня заїхав до нашої громади о. Пристай з Ґартфорд, Конн., і на галі церковній пробував нас переконувати, що вся біда між нами через „Свободу" і її редакторів.

Скажу отверто, що дуже нам прикро було слухати тих слів і о. Пристай дістав добру відправу таки на місці. Наші громадяни, Олекса Калимін з Бристол і Сидор Киблич з Терривил, дали таку відповідь, що о. Пристай за циґаретку і капелюх тай у свояси. о. Пристай думав нас затягнути в рутенське ярмо, хотів допомогти о. Довговичови, що до цего самого в нас змагає. Та тепер інші часи настали. Нарід не дасть себе задурити. Нарід не вірить на сліпо „Свободі" чи редакторам, але і не вірить отцям духовним, як це бувало. А чи має правду „Свобода", чи отці, то наша громада могла переконатися на тім, що їй самій доводилося переживати з рутенськими отцями.

Тепер прийшов такий час, що сам нарід хоче контролювати свою працю. Бо чи мало маємо примірів на те, як позабирали отці церковні гроші і полишили квітки? Літами треба по тім стягати довги, а деякі то таки пропали на віки.

Колись, як священик не пішов паски посвятити, чи не хотів дитини охрестити, щоби змусити громаду повинуватися рутенським диктатам, то це ще лякало громаду, а сегодня самі отці духовні і епископ навчили людей давати собі з тим всім раду.

Деж може прийнятися серед наших свідомих Українців така наука, яку нам тут подавали, що коли хто переходить попри православну церкву і скине капелюх, то все одно, якби переходив попри стовп і йому віддавав честь. Зате Поляка треба вважати за брата, бо він католик, а православний то ворог. От вам рутенська наука. Хтож тепер розбиває нарід: „Свобода", що вчить релігійної терпимости і обєднання всіх Українців без ріжниці на їх релігійні переконання, чи наші рутенські сфанатизовані отці?

А чи це не сором, щоби в нинішних часах, коли йде така боротьба з ляцьким наїздником, коли Ляхи так ненавидять наш обряд і наш нарід, рутенські пан-отчики віддавали ключі від церкви польским ксьондзам? Чи це не провокує наш нарід? І чи треба аж „Свободи", щоби наш нарід обурювався проти таких поступків?

Ні! Наш нарід вже добре розбирається в тім, хто йому добра бажає, а хто його запрягає в нове ярмо, чи не дає позбутися старого.

Микита Савяк.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ДЖАНСТАВН, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 300, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що звичайний місячний мітінґ відбудеться в неділю, 23. грудня. Проситься всіх членів вирівнати свої вкладки за рік 1928. Є важні справи до полагодження. Річний мітінґ відбудеться в неділю, 20-го січня 1929. — Яким Яцинич, секр.

У ОДВІТ ЛЯХАМ НА ЇХ ВАРВАРСТВА.

До бою, до бою
Всі підем з тобою,
Ти Ляху вражий!
А хотяй поляжем,
То лож переможем,
І світу покажем,
Що ми, хоть полягли,
То в славу одягли
Нашу Мать Святую,
Вкраїну рідную.

И. П.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ГАРТФОРД, КОНН.

З Листопадового Свята на Рідний Край.

Дня 25 листопада відбувся в нас при українській катол. церкві концерт в память листопадових днів.

З концерту призначено $50.50 на Рідну Школу і гроші ті вислано на руки делеґата Рідної Школи.

Підчас панахиди за поляглих героїв зібрано в церкві на інвалідів $30. А на самім концерті згадав о. Пристай за криваві події у Львові і візвав присутніх до жертв на допомогу тим нещасним, що потерпіли від польських хулиґанів.

Дві ґромадянки: П-ні Салецка і Бутримас обійшли з капелюхами і перевели колекту. Перерахував збірку наш бизнесмен Вифрим Дапилів і доложив те, що бракувало до $50, бо заявив, що менше годі висилати, бо ті гроші призначені на боротьбу з ляцьким наїздником.

На Військову Орґанізацію зложили по $2: Микола Кендзора і Олекса Йордан, а $1 призначую на часопис „Сурму".

Разом отже висилаю до Обєднання $85, з чого $30 призначуємо на інвалідів, $50 на боєву акцію, $4 на Військову Орґанізацію, а $1 на „Сурму".

Петро Драпяк.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

КУРТИС БЕЙ, МД.

Мала, але жертволюбива громада.

Нема в нас сходин чи вечерниць, щоб ми забули про нашу рідну Україну. І от коли перед Пилипівкою пані Уляницька приймала громаду на вечерницях, то п. Олекса Шандровський вніс, щоб не забути за наших борців у Батьківщині. По нім п. Йосиф Семенків горячими і гарно обдуманими словами не щадив наших політичних ворогів і в заплату дістав бурю оплесків. о. Уляницький підпоміг ідеї, а коли після влучних слів нашого дякоучителя п. Букати пійшов довкруга таріль — то він вмить заповнився дрібними датками, що принесли $12. Сю жертву післано до Обєднання для наших боевиків.

ВІДОЗВА

до односельчан села Глушкова, повіту Городенка, в Галичині.

Дорогі товариші! Я мав нагоду відвідати цього року наше рідне село і побачити, як тяжко живуть наші рідні брати, поневолені в ляцькім ярмі. Вони просили мене, щоби ми їм дещо помогли матеріяльно, бо вони хотять направити читальню Просвіти, але жадних коштів на те не мають.

Отож ми тут у Вунсокеті вибрали комітет для збірки пожертв на цю ціль. В комітет увійшли: Дмитро Лукиник, Данило Лукиник і Дмитро Гафійчук.

Дорогі товариші! Нас тут в Америці є велике число й ми можемо допомогти нашому рідному селови, щоби піднести із занепаду нашу рідну хату, читальню Просвіти. Не дивлячися на те, що наші брати в рідному краю платят величезні податки, Лящня позамикала школи для дітей наших братів, а тепер від матеріяльних злиднів гинуть такі наші національні народні твердині, як читальня в нашому рідному селі.

Ми мусимо не дати загинути тій одинокій інституції, в якій плекається українська національна свідомість, а тому збираймо жертви на читальню Просвіти в нашому рідному селі.

Хто хоче що більшого довідатися про наше рідне село, той нехай напише мені й я з охотою відпишу.

Комітет просить жертви слати на мою адресу: Dmytro Lukinik, 293 Second Ave, Woonsocket, R. I.

Імена жертводавців будуть оголошені в „Свободі".

Дмитро Лукиник.

В больщевицькому уряді урядовець бе мухи зі скуки та каже до товарища:

— Я вбив пять мух: дві з них були мущини, а три то жінки.

— Відкіляж знаєш, що то були жінки?

— Бо сиділи на зеркалі, а ці дві на фляшці, з якої я випив горівку. (З большевицького гумору).

Щойно появилися з дру... ти собі почесне місце в християнської родини, котрій... Ці пісні це „ОТЧЕ НАШ" ...іньким, староцерковним і „ВІРУЮ" CREDO, Символ Віві староцерковним текстом і ...тих, котрі церковного пись...

Обі пісні скомпоновані на ... „Отче наш" має ще окремо перший раз в історії церковдві пісні на сольовий голос ...струментів.

Все (титулярні сторони, ...карських орнаментів на повидавцем власноручно; ці дві також компоновані й відспі... фонової Компанії COLUMBIA

Рисунок обгортки ском... ських народних взірців, які ...турне багатство українсько...ми, уміркована (примірник... нак замовлення, без огляду треба долучити 10 ц. на по...

ку дві пісні, які повинні най... музичній літературі кождої ... музична культура не є чужа (THE LORD'S PRAYER) з укра... англійським текстом, та... ри, або THE APOSTLES' CREED) англійським виговором для ...ма не знають.

...оден голос і пяно, а пісня ... акомпаніямент скрипки. Це... ної музики скомпоновано ці з супроводом музичних ін...

...текст і ноти) крім двох дру... слідних сторонах, виконані... пісні (Отче наш і Вірую) ним... вані свого часу для Грамо... (№ 7003)... поповано на підставі україн... й виявляють наглядно куль... го народу. Ціна пісень вель... копія 65 ц., до кождого од... на скількість примірників... криттє коштів пересилки...

Належитість за одну копію-пісню можна пересилати почтовими дво-центовими марками (2... STAMPS), а більшу суму почтовим переказом (MONEY ORDER).

У нинішні часи жахливого морального занепаду ціль виданих пісень є ясна й всім зрозумі... ла. Коли тютюн, алькоголь-горівка й карти впливають на людський організм і характер ру... нуючо, то вплив згаданих тут пісень на людську душу є благородний а в найгіршім разі не бу... де відемний. „Отче наш" і „Вірую" скомпоновані так, що до вивчуваняся цих пісень треба ...

...музичного таланту, а пере... них знаків нот, тощо). Для викликати у співаків наших більше заінтересованняся наможна співати не тільки підале й на концертах.

Наших Всч. Духовних Отспіваків головно церковних телів української пісні пронy увагу згаданим тут пісмй щиро, щоби так зовнішсень відповідав їх змістови вложено богато трудів і конашим співакам і любителям тивно оцінити цю працю, а видавець, межи иншими цісвоє сумне, невеселе життя наклад.

Ці пісні можна набути у музич. підприємствах (MUSIC ти у видавця на адресу: Mr. INGTON AVENUE, BRONX, NEW

Частинку чистого доходу країнським Інвалідам у ста...

...довсім хотяй знання музи... цеї причини ці пісні повинні... церковних, головно хорів... укою нотного співу. Ці пісні... час Богослуження в церкві...

...ців, П.П. Дяко-учителів... хорів, як також і всіх люби... ситься присвятити прихиль... ням. Видавець старався не... ний як і внутрішний вид... та цілі; у виданне цих пісень... штів та тепер полишається... української музики лише як... взявши під увагу істину, ... лями бажав піддержати ... — розкуплять скоро перше...

...всіх українських головних... STORE), або прямо замовл... MICHAEL ZAZULAK, 951 WASH... YORK CITY.

...призначено на допомогу ... рій Батьківщині.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ЙОНҐСТАВН, О. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 230, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 23. грудня, в год. 4-тій пополудни. На сім мітінгу буде справозданнє уряду і контр. комісії та вибір уряду на 1929 рік. Обовязком кождого члена явитися на означений час; не явившийся член платить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — Ю. Присташ, предс.; І. Гармич, кас.; Й. Білик, секр.

МІННЕАПОЛІС, МІНН. Тов. Богдана Хмельницького, від. 345, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 23. грудня, в год. 1-ій пополудни, в Укр. Нар. Домі, 505 — 4th St. Проситься всіх членів явитись точно в означений час, бо є богато справ до полагодження. Буде вибір уряду на 1929 рік. Будемо принимати нових членів без вступного, тому користайте всі ті, котрі ще неналежите до У. Н. Союза, а приміром хай вам послужать ті два випадки, які сталась в нашій місцевости. Рівнож проситься членів позаписувати свої діти до Мол. Союза. Хай в нас буде те, що ухвалено: Свій до свого! Свій зі своїм! — Онуфрій Кузик, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Укр. Тов. Жеребецька Любов, від. 144, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеться в неділю, 23. грудня, точно в год. 2-ій пополудни в Укр. Нар. Домі, 217 Іст 6-та ул. Всі члени обовязані явитися на ці збори, бо є важні справи до полагодження. Члени довгуючі повинні вирівнати свої залеглости. На цих зборах будеться принимати нових членів без вступного. Ті, що хотять користати з нагоди, хай прийдуть і стануть членами. На сім мітінгу уряд і контр. комісія здадуть справозданнє за 1928 рік, відтак по дискусії відбудеться вибір уряду на слідуючий рік. Пригадується тим членам, котрі забрали пушки на збиранне жертв на Сиратинець-Захист, щоб принесли на сей мітінг, щоб при кінци року сконтролювати що придбалось на Сиротинець за цей рік. Взиваеться тих членів, котрі ще не зложили своїх жертв на Сиротинець, щоб зложили на річнім мітінгу. Не явившийся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — М. Ямка, по.; Й. Соловський, кас.; Д. Чайка, фін. секретар.

СІМПСОН, ПА. Бр. св. Василія, від. 43, повідомляє, що річний мітінг відбудеться для 23. грудня, в годині 2-ій пополудни, в гали Григорія Коваля, 62 Ovego St. Проситься всіх членів явитись. Буде вибір уряду на 1929 рік і інші важні справи. Не явившийся член заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол. — Уряд Братства.

